

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
	Formannskapet	02.09.2015
	Bystyret	10.09.2015

Endring av kostnadsfordeling vedrørende utskifting av stikkledninger

Forslag til vedtak

Følgende endringer i kommunal praksis vedrørende kostnadsfordeling ved pålegg om utskifting av private stikkledninger i tilknytning til utskifting av kommunale hovedledninger:

1. Kommunens praksis med utgiftstak på 30 000 kr for private utgifter til privat utbedring av stikkledninger bortfaller. Dette vil gjelde både for renovering av eksisterende private stikkledninger og ved kommunalt pålegg om tilknytning til ny infrastruktur for eksisterende bebyggelse.
2. Bodø kommune vil stå for alt arbeid og kostnader tilknyttet utskifting og oppgradering av kommunale ledninger.
3. Bodø kommune vil stå for utskifting av private stikkledninger ut av veggrunn og dekke kostnader tilknyttet dette arbeidet.
4. Ansvar og alle utgifter ved utskifting av private stikkledninger videre og til hus vil påfalle grunneier.
5. Avtale med entreprenør om samtidig utskifting av private stikkledninger på privat grunn bør fortsettes der fast pris per meter skal fastsettes administrativt. Denne fastprisen vil avhenge av at arbeid kan utføres i løs-masser med maskin. Dersom det er fjell og grøft må sprenges eller at det må håndgraves, isoleres, etc. vil dette komme som et tillegg til tilbudsprisen etter medgått tid og utstyr. Likens vil det kunne gis en rimeligere fastpris om det kun skal legges vannledning.
6. Administrasjonen skal justere denne fastprisen etter den generelle prisstigning.
7. Rentefri nedbetalingsplan på opptil 3 år for den enkelte stikkledningseier eller enda lengre nedbetalingstid ved særskilt manglende betalingsevne videreføres i henhold til vedtak i K.sak21/01 av 22. mars 2001.

Sammen drag

Kommunen står for etablering og drift av infrastruktur for vann og avløp. For disse tjenestene betaler innbyggere gebyr etter prinsippet om selvkost etter forurensningsforskriften § 16-1. Disse midlene skal anvendes til å dekke utgifter for planlegging, bygging, drift, vedlikehold og utbedring

av de kommunale vann- og avløpsanleggene. Kommunen kan ikke kreve inn mer i kommunale vann- og avløpsgebyr enn det som det faktisk koster å levere disse tjenestene.

I sammenheng med separering av avløpsnett kan kommunen etter forurensningsloven § 22 (2) pålegge eier av stikkledninger tilknyttet det kommunale hovedledningsnett å foreta tilsvarende utbedringer på sine ledninger. Slike utbedringer vil nødvendigvis innebære utgifter for eiere av stikkledninger. Kommunen har tidligere dekket alle utgifter til utbedring av private stikkledninger over et kostnadstak på kr. 30 000. Dette har vært i henhold til retningslinjer for beregning av selvkost.

Det har nå kommet nye retningslinjer for beregning av selvkost. Det gis nå ikke lenger rom for å anvende midler fra det kommunale vann- og avløpsbudsjettet til å dekke utgifter tilknyttet utbedring av private stikkledninger. Dette nødvendiggjør en ny politisk behandling av kommunens praksis på dette området.

Saksopplysninger

Kommunen står for etablering og drift av infrastruktur for vann og avløp etter lov om kommunale vass- og avløpsanlegg. Den kommunale infrastrukturen er under oppgradering. Dette nødvendiggjør også oppgradering av private stikkledninger tilknyttet dette ledningsnett. Kommunen kan etter forurensningsloven § 22 (2) pålegge tilsvarende separering av private stikkledninger tilknyttet det kommunale ledningsnett i forbindelse separering av det kommunale avløpsnett.

Bodø kommune har praktisert dette ved å tilby å legge ny stikkledning fra hovedledning til hus og bygninger i forbindelse med det øvrige anleggsarbeidet til en fast pris. Kommunen kunne etter avtale få utført oppgradering eller utbedring av private ledninger på vegne av private til en fast pris av 2.500 kr meteren.

Slik oppgradering kan imidlertid innebære til dels store kostnader for private. Etter forarbeidene til forurl. § 22 (2) (Ot. Prp. Nr. 11 (1979-1980)) samt de tidligere retningslinjene for selvkost ble det etter en rimelighetsvurdering vurdert som aktuelt at kommunen helt eller delvis dekker utgiftene og innberegner dette i grunnlaget for beregning av vann- og kloakkavgiftene. Kommunen har praktisert dette slik at det har vært mulig å sette et tak på kostnader til utskifting og oppgradering av private ledninger til private til 30 000 kr, slik at kommunen har dekket utgifter over dette gjennom sine ordinære vann- og avgiftsgebyrer. Denne praksisen om begrensning i utgifter til utskifting har vært i henhold til gjeldende regelverk for beregning av selvkost.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har nå revidert retningslinjene for beregning av selvkost gjennom kommunale vann- og avløpsgebyrer gjeldende fra januar 2015 (H-3/2014). Ved beregning av selvkost gis det nå ikke lenger rom for å gi tilskudd til private anleggseiere som har fått pålegg om utbedring av private stikkledninger. Bruk av de midler som kommunen får inn gjennom innkreving av kommunale vann- og avløpsgebyrer til formål for utbedring/oppgradering av private ledningsnett vil nå ikke lenger være en del av de «nødvendige kostnader» som er rammen for de kommunale gebyrene etter lov og forskrift. Dette vil ikke være i tråd med prinsippet om selvkost ved beregning av gebyrer, og således vil utgifter i tilknytning til utbedring av private ledninger ikke lengre kunne dekkes over det kommunale vann- og avløpsbudsjettet.

Om kommunen vil fortsette å gi støtte til utbedring av private ledninger i tilknytning til oppgradering/utbedring av det kommunale ledningsnett, vil dette måtte dekkes over det ordinære kommunale budsjettet. Det må da tas stilling til om det skal opprettes en egen post i det ordinære kommunale budsjettet som må gå til å dekke private utgifter i tilknytning til utbedring av private ledninger i sammenheng med utbedring av det kommunale ledningsnett.

Administrativt har det blitt gitt signaler på at denne ordningen med at kommunen dekker utgifter for private som overstiger kr. 30 000 ikke bør videreføres. Dette vil medføre at kommunen vil gå bort i fra sin tidligere praksis med å dekke utgifter over dette beløp og at utgifter etter pålegg fra kommunen om utskifting/utbedring i sin helhet vil påfalle private.

Tilsvarende vil opphevelse av kostnadstak gjelde i saker der kommunen pålegger tilknytning til ny infrastruktur for eksisterende bebyggelse.

Skillet mellom kommunens og hjemmelshavers ansvar for utbedring og utgifter

Hovedregelen ved ansvar for tiltak på vann- og avløpsanlegg er at kommunen har ansvar fram til grensesnittet for eierskap som definert i abonnementsvilkårene, mens abonnentene er ansvarlige for å vedlikeholde og fornye den private delen. Dette vil være fra grensesnittet og fram til bolig.

Imidlertid vil det som regel være samfunnsøkonomisk fornuftig om kommunen får lagt stikkledninger ut av veggrunn samtidig som hovedledningene skiftes ut. Kostnaden ved å gjøre dette arbeidet samtidig er liten i forhold til å grave opp veien i ettertid. Dette vil også være lavere enn kostnaden med å forhandle med huseierne langs veien eller gi pålegg. Utskifting av ledninger ut av veggrunn vil derfor være en «nødvendig kostnad» på henholdsvis vann- og avløpssektoren, uavhengig av hvem som formelt eier ledningen. Dette vil dermed kunne dekkes av kommunale vann- og avløpsgebyrer. Det foreslås dermed at kommunen også står for tilkobling av nye stikkledninger tilkoblet hovedanlegg i veggrunn.

Videre påligger det private abonnenter å stå for vedlikehold og fornyelse av stikkledninger på egen eiendom. Private stikkledninger utenfor veggrunn kan ikke finansieres med selvkostmidler som en nødvendig kostnad, men kan pålegges abonnenten på dennes bekostning. Hensett til at det prismessig og samfunnsøkonomisk er hensiktsmessig at private stikkledninger utbedres i nær tidsmessig sammenheng med det kommunale hovedledningsnettets foreslås det at det fortsatt skal tilbys en avtale mellom entreprenør og private til legging av stikkledning på privat grunn. Det foreslås at kommunen tilbyr avtale om legging av stikkledninger ut av veggrunn samtidig som hovedledning legges uten kostnad for abonnent og at det tilbys avtale mellom abonnent og entreprenør for videre legging av stikkledning på privat eiendom. Det foreslås videre at dette fremdeles vil gjøres til en fast pris, i likhet med tidligere praksis. Pris i anbud fra entreprenør må legges til grunn ved fastsettelse av ny pris.

Konklusjon og anbefaling

Ved utskifting av kommunale hovedledninger for vann og avløp er det viktig at stikkledningene skiftes ut samtidig. For å sikre best mulig fremdrift og minst mulig ulemper for publikum bør kostnader for den enkelte begrenses til de direkte kostnadene ved hver enkelt stikkledning fra yttergrense veg og til bolig. Alle andre kostnader belastes da hovedprosjektet.

På grunn av endring av retningslinjer for selvkost er det kostnadstak som har vært praktisert ikke lenger i henhold til retningslinjer for selvkost og bør fjernes. Praksis med fast pris for legging av stikkledning etter avtale med entreprenør bør fortsettes der fast pris justeres administrativt. Den enkelte abonnent vil da selv måtte stå for alle de utgifter som følger av sanering av private stikkledninger over egen eiendom. Ut over dette vil kommunen stå for all utskifting av kommunale hovedledninger og stikkledninger ut av veggrunn og alle kostnader tilknyttet dette.

Rolf Kåre Jensen
Rådmann

Knut Andreas Hernes
Kommunaldirektør Teknisk
Avdeling

Saksbehandler: Jørgen Knudsen Sandø

Trykte vedlegg:

Ingen

Utrykte vedlegg:

<Vennligst ikke slett noe etter denne linjen>